

Víctimes col·laterals

Cartes que no s'envien pels impagaments a Correus, partits de futbol que deixen de retransmetre's... L'esvoranc financer de la Generalitat Valenciana origina situacions absurdes i, cosa més greu, posa contra les cordes empreses proveïdores i serveis que en depenen.

Advocats d'ofici de Castelló de la Plana protesten el 3 de desembre del 2009 pels impagaments

No és gens habitual d'ensopegar amb una manifestació d'advocats d'ofici, quan hom transita pel carrer. Ara fa un any, però, els lletrats del País Valencià hi van eixir per a exigir el pagament immediat del deute que la Generalitat hi havia contret: 4,9 milions d'euros corresponents al segon i tercer trimestre del 2009. Enguany la demora és superior i tot —els deuen vora 9 milions—, atès que la crisi econòmica ha fet créixer la demanda d'aquest servei, si bé de moment les togues romanen a l'armari.

Els advocats d'ofici són només un de tants sectors socials que viuen en la seua pròpia pell les conseqüències de les penúries financeres de la Generalitat Valenciana, una administració que segons el Banc d'Espanya arrossega

un deute de 16.365 milions d'euros. Durant l'últim any els problemes de tresoreria per les dificultats de captar fons al mercat de capitals i d'obtenir crèdits de bancs i caixes, sumats a la disminució per l'ingrés de tributs, han portat a l'asfíxia econòmica l'administració valenciana. Només en crèdits a curt termini (ço és, crèdits que s'han de pagar en el termini màxim d'un any) el govern Camps té compromesos 7.906 milions d'euros. De fet, el deute amb Bancaixa s'ha duplicat en un any, i pujava a final del 2010 a prop de 2.000 milions d'euros. L'emissió extraordinària de bons, amb una rendibilitat del 4,75% i un termini de 12 mesos, expliquen fins a quin punt la necessitat d'acapte de fons resulta peremptòria.

Però la Generalitat no és l'única que

aquests últims mesos viu amb l'ai al cor. Sectors econòmics i socials que en depenen directament viuen en primera persona la inquietud de l'impagament. Després d'anys d'aparent abundància, la caixa de l'administració és buida. El deute del govern ha deixat de ser una xifra freda per a convertir-se en un problema en el dia a dia de molts col·lectius. La Generalitat té la butxaca escurada i no té fons per afrontar subvencions, ajudes, línies de finançament i els centenars de factures de proveïdors que cada dia entren per les portes de conselleries. El problema, ara per ara, ja no és que l'administració pague tard i malament. És que simplement no paga.

Les estretors econòmiques de l'administració valenciana han desembo-

de la Generalitat.

cat, l'últim any, en situacions al límit de l'absurd. La darrera setmana del mes de novembre, per exemple, l'ac-

tivitat dels registres civils jutjats de Gandia es va paralitzar. La raó era que el tóner de la impressora s'havia acabat i no havia estat renovat, per més que els treballadors feia dos mesos que ho advertien. De fet, durant tot el mes de novembre la màquina va funcionar amb un tóner manllevat als jutjats de Sueca, fins que aquest es va acabar i va obligar a paralitzar l'activitat durant tot un dia, cosa que originà un bon perjudici entre la cinquantena d'usuaris que habitualment té el registre.

La situació, explica Vicente Soler, coordinador de Comissions Obreres del sector de Generalitat Valenciana, no és esporàdica, sinó que respon a una política de retallada de recursos que afecta tots els departament de l'administració. Els problemes de tresoreria són de tal magnitud, relata, que n'ha resultat afectat el servei de tramesa de cartes de cinc conselleries. Fins ara, Correus es feia càrrecs de tramitar tots els enviaments procedents de la Generalitat. L'incompliment reiterat dels pagaments va portar la direcció territorial de Correus a enviar una circular a les oficines en què s'ordenava la suspensió dels serveis postals i telegràfics de diversos departaments, entre els quals hi ha presidència, publicacions, serveis territorials d'economia de València, acció social o discapacitat, entre més. A resultes d'això, i veient que notificacions i cartes començaven a apilar-se, la Generalitat va tirar pel dret: va convertir el personal subaltern en una mena de carterers. Aquests darrers mesos han estat els encarregats de pesar les cartes, posar-hi els segells,

desplaçar-se a les oficines de correus per a comprar els segells i, finalment, dipositar les cartes. Una cosa semblant ocorre amb la valisa interna, de la qual fins ara s'havia fet càrrec Correus. En aquest cas s'ha recorregut als conductors oficials i del parc mòbil de la Generalitat, que porten paquets i sobres d'un departament a un altre, com si es tractés de missatgers.

Materials a banda, les tisoires també s'han aplicat a la secció de personal. "Molts llocs d'atenció directa, ço és, de serveis socials –relata– no es cobreixen encara que hi haja baixes o vacants, de manera que se sobrecarrega la resta de treballadors. No hi ha gaire diferència entre tramitar un expedient un dia o un altre, però no es poden deixar d'atendre residències de la tercera edat, menors amb discapacitats..."

Protestes d'ofici. En una situació igualment desesperada es troben els advocats d'ofici. El deute de prop de 9 milions d'euros que arrosseguen amb la Generalitat seria una bona raó per a tornar a eixir al carrer a protestar, com van fer fa un any. De moment, però, el Banc Sabadell avança els diners als professionals dels col·legis de València, Alacant i Elx. No és el cas dels advocats de Sueca, Alzira i Castelló. Manuel Badenes, degà d'aquest darrer, diu que el seu col·legi "no té cap necessitat de demanar un préstec per a pagar amb antelació allò que nosaltres no devem: qui haja de pagar, que pague". El Banc Sabadell va fer-los la mateixa proposta que uns altres col·legis van acceptar, però una assem-

Un forat negre a Canal 9

El forat que s'ha anat excavant a Canal 9 a còpia de balfiar recursos, externalitzar serveis i inflar innecessàriament la plantilla –hi treballen 1.900 persones– comença a passar factura a una televisió pública que, segons el darrer informe de la Sindicatura de Comptes, es troba en un dels supòsits de dissolució, perquè el seu patrimoni net ha descendit a menys de la meitat del seu capital social. Siga com siga, la delicada situació que travessa el canal públic ha començat a tenir conseqüències. Aquest estiu l'ens es va trobar obligat a inhabilitar el canal internacional de RTVV per la impossibilitat de pagar el servei tècnic a la gestora de

l'Hispasat, Telefónica Sistemas, gràcies al qual es reemetia el senyal arreu del planeta. Segons la direcció de RTVV l'eliminació del canal tenia per objectiu "potenciar l'àrea multimèdia de la televisió autonòmica".

Un altre contingut que ha desaparegut han estat les transmissions de futbol. L'esport rei, històricament un dels plats forts de la graella del canal, ha estat víctima de les penúries econòmiques de l'ens. Radio Televisió Valenciana no pot retransmetre els partits a través del seu canal perquè no té diners per a pagar els deutes contrets amb Mediapro, que en té els drets d'emissió.

blea general recent va determinar que els incompliments del govern valencià –una part del segon trimestre del 2010 i el tercer sencer, atès que el quart no el facturaran fins al març– ha de resoldre'ls l'administració. Amb tot, Badenes es mostra molt pessimista quan se li demana si creu que el deute serà satisfet abans d'acabar el gener, com va anunciar la consellera del ram, Paula Sánchez de León, que alhora és la portaveu de l'executiu. “Si pensa dedicar el pressupost del 2011 a pagar el deute del 2010, la situació s'agreuja”, preveu Badenes, que titlla de “falsa” la partida pública dedicada a la matèria. “Si han pressupostat 16,5 milions per a l'exercici d'enguany i amb això saldaran abans els 9 milions de deute, s'autoenganyen”, es plany. Badenes sentència que “tothom ha de ser més seriós, quan assumeix una obligació”. Mentrestant, 300 col·legiats castello-nencs de 1.300 esperen una solució.

Més enllà de l'advocacia, els creditors de la Generalitat es multipliquen. Els farmacèutics, per exemple, van saber al novembre que l'abonament del rebut de medicaments finançats pel Sistema Nacional de Salut corresponent al mes de novembre no es faria efectiu fins al mes de gener. La Universitat de València acumula un deute amb el govern valencià que puja a 201 milions d'euros, que s'ha de fer efectiu d'ací al 2022. I no diguem les desenes d'empreses proveïdores que tenen contractes amb la Generalitat i que han mostrat soterradament el seu malestar fins a provocar la reacció pública d'empresaris, com Francisco Pons, president de l'Associació Valenciana d'Empresaris, que han instat el govern a pagar les factures pendents, en un gest de denúncia pública molt poc habitual entre l'empresariat valencià. La mitjana de retard en el pagament a contractistes és de 200 dies, una xifra que haurà de disminuir si el govern Camps vol complir la llei de morositat que va entrar en vigor en setembre i que estableix que el termini perquè les administracions públiques facen efectius els seus pagaments és de seixanta dies.

*Violeta Tena
Víctor Maceda*

La salut passa factura

Farmacècies, advocats d'ofici, hospitals i organismes de fundació pública pateixen directament els efectes de les magres finances de la Generalitat de Catalunya. Les factures es paguen tard perquè no hi ha líquid a la caixa.

“**E**l Departament de Justícia ens ha comunicat que, tot i haver previst inicialment el pagament de les actuacions del TOAD –els advocats d'ofici que presten justícia gratuïta a càrrec de la Generalitat– per a principi de desembre, el Departament d'Economia i Finances finalment ha comunicat la impossibilitat de realitzar la transferència corresponent en aquesta data, i l'ha ajornat per a la primera setmana de gener del 2011. Malgrat els esforços i gestions realitzades des del Consell i des del Departament de Justícia no serà possible d'avançar el pagament.” Amb aquesta nota, el novembre del 2010 el col·legi d'advocats de Sant Feliu de Llobregat comunicava als seus col·legiats un nou retard en els pagaments.

Els retards no són res nou. Els advocats d'ofici fa més d'un any que no cobren íntegrament els honoraris cada mes. Des del setembre, en què en van percebre el 40%, no n'han tornat a veure ni cinc, i la primera setmana de gener no han cobrat els endarreriments promesos. Ras i curt, els ciutadans que tenen dret a la defensa jurídica gratuïta són atesos, ara per ara, per professionals que no cobren pels serveis que presten a la Generalitat.

La Sanitat s'asfixia. El cas dels advocats té una incidència directa sobre el treballador individual –les factures pendents per cada advocat són entre 5.000 euros i els 18.000, i el total s'enfila a vuit milions d'euros, aproximadament–, però el gruix més important del deute públic i de la morositat a què

es troba abocada l'administració catalana correspon a la partida sanitària. El nou conseller d'Economia, Andreu Mas-Colell, ho deixava molt clar: “el forat dels comptes públics s'explica, sobretot, pel cost que té la sanitat pública. El component bàsic de l'excés de

La Generalitat té al calaix factures pendents